

N:o 69.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1896, kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående
aflöning åt tjänstemän vid Vadstena hospital och asyl.*

(2:a U. A.)

Uti en den 28 sistlidne mars till Riksdagen aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (n:o 42) har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen dels att, beträffande Vadstena hospital och asyl, förenade till en anstalt, godkänna följande aflöningsstat för nedannämnde tjänstemän, nemligen:

öfverläkaren	kr. 7,500: —
jemte boställsvåning, ved och elektrisk belysning, dock med skyldighet för öfverläkaren att, intill dess annorlunda bestämes, i stället för boställsvåning åtnöjas med en hyresersättning af 1,200 kronor årligen;	
två biträdande läkare, hvardera 2,500 kronor,	» 5,000: —
jemte för hvardera bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;	
sysslomannen	» 4,000: —
jemte boställsvåning och ved;	

Bih. till Riksd. Prot. 1896. 4 Saml. 1 Afd. 54 Häft. (N:o 69, 70.) 1

dels att i fråga om tillämpning af denna stat förklara, att enahanda föreskrifter, som af Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut, redan beträffande stat för tjänstemän vid Stockholms med flera hospital meddelats om den kontanta aflönings fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, om förändring i biträdande läkares aflöning under vissa förhållanden samt om förbud för öfverläkaren att utom hospitalet utöfva annan än viss praktik, äfven skulle gälla för bemälda tjänstemän vid Vadstena hospital och asyl;

dels att, på det Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att lemna arfvode åt, förutom en förste bokhållare, äfven en andre bokhållare vid ifrågasvarande anstalter samt bereda höjning i nu utgående arfvoden åt predikanten och sekreteraren vid hospitalet för tjänstgöring vid de förenade anstalterna, med 1,400 kronor öka det belopp af högst 19,900 kronor, som af Riksdagen åren 1885, 1886, 1893 och 1894 beviljats till arfvoden åt motsvarande tjänstemän vid vissa anstalter för sinnessjuke;

dels ock att medgifva, att ej mindre nyssberörda belopp, 1,400 kronor, än äfven hvad som erfordrades för beredande af förenämnda aflöningsförmåner åt läkarne och sysslomannen vid Vadstena hospital och asyl samt naturaförmåner åt så väl förste som andre bokhållaren lika med nuvarande bokhållarens finge utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Till omförmälda statsrådsprotokoll har föredragande departementschefen erinrat att, med anledning af en utaf Kongl. Maj:t den 21 februari 1885 aflåten proposition, Riksdagen, enligt skrifvelse den 20 maj samma år, beslutit godkänna aflöningsstat för, bland andra hospitalstjänstemän, öfverläkare, biträdande läkare och syssloman vid Vadstena hospital; upp- tagande denna stat för öfverläkaren..... kr. 6,500: —

jemte boställsvåning och ved; dock med skyldighet för öfverläkaren att, intilldess annorlunda bestämdes, i stället för boställsvåning åtnöjas med en hyresersättning af 1,200 kronor årligen;

biträdande läkaren..... » 2,500: —

jemte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;

sysslomannen..... » 3,200: —

jemte boställsvåning och ved;

och skulle nämnda aflöningar utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Beträffande tillämpningen af denna lönestat hade Riksdagen beslutit, att två tredjedelar af den kontanta aflöningen skulle utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som vore medicine

licentiat och bodde vid hospitalet, skulle ega att utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under vilkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenade annan tjänst; samt att för biträdande läkare, som icke vore boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser skulle utgå med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner; hvarjemte Riksdagen vid åtnjutande af den nya lönestaten fäste för öfverläkaren det vilkor, att öfverläkaren icke finge utom hospitalet utöfva enskild praktik mot betalning med undantag af hvad som rörde sinnessjukdomar.

I skrifvelsen hade Riksdagen tillika anmält, att Riksdagen medgifvit, att till arfvoden åt, jemte andra, de vid nämnda hospital erforderliga tjänstemän, hvilka ej vore i lönestaten upptagna, Kongl. Maj:t finge förutom de naturaförmåner, som af Kongl. Maj:t redan vore bestämda, använda ett kontant belopp af högst 16,000 kronor af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Angående sist omförmälda tjänster vid Vadstena hospital hade medicinalstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 29 september 1884 föreslagit, att för dem måtte fastställas följande aflöningsstat:

bokhållaren, arfvode.....	kr. 600: —
jemte husrum, lyse, ved och första klassens kost;	
predikanten.....	» 800: —
jemte bostad, lyse, ved och första klassens kost;	
sekreteraren, arfvode.....	» 800: —.

Vid föredragning den 5 juni 1885 af Riksdagens och medicinalstyrelsens berörda skrifvelser hade — meddelar departementschefen vidare — Kongl. Maj:t till efterrättelse från början af år 1886 fastställt ej mindre nyss omförmälda aflöningsstat för öfverläkaren, biträdande läkaren och sysslomannen vid Vadstena hospital, jemte de af Riksdagen i afseende på denna stats tillämpning föreskrifna bestämmelser och vilkor, än äfven den af medicinalstyrelsen för öfrige tjänstemän vid hospitalet föreslagna aflöningsstaten, så vidt anginge dessas i staten upptagna kontanta aflöning, dock att den för samtliga sistnämnde tjänstemän vore att betrakta såsom arfvode; och skulle de dessutom åtnjuta de redan bestämda naturaförmåner, som funnes i medicinalstyrelsens förslag upptagna, att liksom arfvodet utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll. Hvad sålunda blifvit stadgadt skulle dock icke ega tillämpning på dåvarande innehafvare af ifrågavarande befattningar förr än, hvad vidkomme dem, som vore endast för viss tid förordnade, denna tid förflutit eller de förklarar sig villige att derförinnan ingå på de nya aflöningsvilkoren och, beträffande dem, som innehade fullmakt å sina embeten eller tjänster, de sjelfve sådant medgifvit.

Sedan bristen på platser för vård af dertill berättigade sinnessjuka väckt tanken på inrättandet vid Vadstena af en asyl, hade Kongl. Maj:t i proposition till 1892 års Riksdag begärt, bland annat, anslag för inköp af en för ändamålet lämplig egendom i nämnda stad och för asylens anordnande derstädes. Riksdagen hade äfven beviljat de erforderliga medlen, och asylens hade under de följande åren anordnats å den för densamma afsedda plats. När asylens började nalkas sin fullbordan, hade Kongl. Maj:t, på anhållan af medicinalstyrelsen, år 1894 gjort framställning till Riksdagen om godkännande af följande aflöningsförmåner för en biträdande läkare vid Vadstena asyl, nemligen en kontant aflöning af 2,500 kronor jemte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost, samt om medgifvande att de i kongl. brevet den 5 juni 1885 angående aflöning åt läkare och andra tjänstemän vid åtskilliga hospital meddelade bestämmelser måtte lända till efter rättelse jemväl i afseende på biträdande läkaren vid Vadstena asyl, äfvensom att denne läkares aflöningsförmåner finge utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Denna Kongl. Maj:ts framställning hade af Riksdagen bifallits, i sammanhang hvarmed Riksdagen förklarade sig anse, att anledning till erinran icke förefunnes mot att, på sätt medicinalstyrelsen vid nyssberörda anhållan tillika föreslagit, ersättning till öfverläkaren, sysslomannen och predikanten vid hospitalet för deras genom tjänstgöring jemväl vid asylens ökade arbete under de första åren efter asylens öppnande utanordnades från förslagsanslaget till hospitals underhåll, utan att i särskilda fall underställas Riksdagens pröfning.

Med tillkännagifvande att Riksdagen bifallit Kongl. Maj:ts omförmälda framställning, hade Kongl. Maj:t härefter i skrifvelse till medicinalstyrelsen den 1 juni 1894 anbefalt styrelsen att i vederbörlig ordning förordna biträdande läkare vid Vadstena asyl att från den tid efter ingången af år 1895, då asylens kunde tagas i bruk, tillträda sin befattning; hvarjemte Kongl. Maj:t bemyndigade medicinalstyrelsen att af anslaget till hospitals underhåll tills vidare tilldela öfverläkaren, sysslomannen och predikanten vid Vadstena hospital tillfällig ersättning i mån af det ökade arbete, som deras tjänstgöring i motsvarande egenskap vid asylens kräfde; och skulle medicinalstyrelsen ega att framdeles, efter vunnen erfarenhet angående ökningen af sistnämnda tre tjänstemäns arbete, till Kongl. Maj:t inkomma med framställning angående bestämd löneförhöjning för dem.

På sätt framginge af det vid Kongl. Maj:ts förutnämnda proposition till 1892 års Riksdag fogade utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hade redan från början afsetts, att, till minskande af utgifterna såväl för asylens första anläggning som ock för den årliga driftkostnaden, asylens och

hospitalet i Vadstena skulle förvaltas såsom en gemensam anstalt, samt asylen användas uteslutande för män och hospitalet för vård af kvinnor. De båda anstalterna vore visserligen belägna, asylen i sydvestra delen af staden och hospitalet i stadens nordöstra del, men afståndet mellan de båda anstalterna utgjorde dock blott omkring 1,840 fot och de vore sinsemellan förenade med en smalspårig jernväg. När under senare delen af år 1895 asylen blifvit färdig att tagas i bruk, hade medicinalstyrelsen ingått till Kongl. Maj:t med en framställning om sättande i verket af asylens och hospitalets, såsom nyss nämnts, afsedda förening och om föreskrift, att anstalterna för framtiden skulle benämnas Vadstena hospital och asyl. Tillika hade medicinalstyrelsen på anförda skäl hemställt, att alla sinnessjuka män å hospitalet, med undantag af första klassens patienter, skulle öfverflyttas till asylen, men kvinnorna fortfarande förblifva å hospitalet, hvarest män icke vidare borde intagas, och att på grund af svårigheter för ortens befolkning, om blott obotliga patienter af manligt kön finge intagas å asylen och endast botligt sinnessjuka kvinnor mottagas å hospitalet, vid behof måtte få från närliggande landskap intagas å asylen i Vadstena äfven botligt sinnessjuka män och å Vadstena hospital äfven obotligt sinnessjuka kvinnor.

Vid föredragning af detta ärende den 25 oktober 1895 hade Kongl. Maj:t ej funnit skäl att för det dåvarande förordna om ifrågavarande anstalters förening, men bifallit hvad medicinalstyrelsen hemställt beträffande intagning af patienter å hospitalet och asylen, att tills vidare tillämpas, samt förordnat, att asylen tills vidare skulle stå under förvaltning af hospitalets direktion; hvarjemte Kongl. Maj:t föreskrifvit, att ej mindre hospitalets öfverläkare, än äfven, der så ske kunde, hospitalets syssloman, predikant och sekreterare tills vidare skulle i motsvarande egenskap tjenstgöra äfven vid asylen mot den ersättning, som blifvit eller framdeles kunde varda i vederbörlig ordning bestämd; och hade medicinalstyrelsen bemyndigats att af förslagsanslaget till hospitals underhåll tills vidare tilldela sekreteraren vid Vadstena hospital tillfällig ersättning för det ökade arbete, som hans tjenstgöring i motsvarande egenskap vid Vadstena asyl kunde kräfva.

Med tillämpning af hvad Kongl. Maj:t sålunda föreskrifvit, hvad öfverläkarebefattningen vid Vadstena hospital anginge, hade Kongl. Maj:t, som den 7 november 1895 utnämnt och förordnat då t. f. öfverläkaren vid Upsala hospital m. m. T. G. V. Björck att vara öfverläkare vid Vadstena hospital, dervid tillika förklarar Björck skyldig ej mindre att vara underkastad den förändrade ställning och tjenstgöring eller jemkning i tjensteåligganden, som kunde blifva en följd af Vadstena asyls förening

med hospitalet och deraf föranledd förening af läkaretjenst vid asylen med öfverläkarebeställningen eller eljest föreskrifvas, än äfven att tills vidare tjenstgöra såsom öfverläkare vid asylen mot den ersättning, som kunde hafva blifvit eller framdeles kunde varda bestämd.

Efter denna redogörelse har departementschefen anmält, att medicinalstyrelsen i skrifvelse den 16 sistlidne mars meddelat, att Vadstena asyl, som med början af december månad år 1895 öppnats för vård af sinnessjuka män, genom redan verkställd öfverflyttning af samtliga å allmän klass vid hospitalet vårdade män till asylen och genom fortgående öfverflyttning af sinnessjuka dels från andra i mellersta Sverige belägna hospital, hvilka derigenom kommit i tillfälle att mottaga botlige nyligen insjuknade, dels ock från landsorten, under innevarande år komme att fullständigt beläggas. De genom öfverflyttning till asylen af sinnessjuka män från Vadstena hospital ledigblifna platser hade upplåtits åt sinnessjuka qvinnor från andra hospital och från landsorten.

De provisoriska anordningar beträffande anstalternas skötsel och tjänstemännens aflöning m. m., hvilka under öfvergångstiden med Kongl. Maj:ts bifall vidtagits, syntes medicinalstyrelsen numera, jemlikt föreskrifterna i förutnämnda kongl. bref den 1 juni 1894, böra utbytas mot andra för framtiden gällande. Med öfverlemnande af ett utaf direktionen för Vadstena hospital och asyl i ämnet afgifvet förslag, hade medicinalstyrelsen beträffande aflöningen åt de vid den gemensamma anstalten behöfliga tjänstemän anført följande.

Då öfverläkaren vid Vadstena hospital förr haft att ansvara för allt hvad sjukvården rörde i fråga om en personal af omkring 400 sinnessjuka, men hädanefter skulle få samma ansvar och omsorg för omkring 800 sinnessjuka, vore samme läkare förtjent af en förhöjning i aflöning, som syntes icke böra understiga 1,000 kronor. Jemfördes den förhöjda aflöningen, hvilken med sagda tillägg uppginge till 7,500 kronor, med motsvarande aflöning vid andra hospital, såsom Göteborgs, Vexjö, Hernösands, Kristinehamns och Piteå, inrymmande respektive 175, 222, 225, 300 och 300 sjukplatser, vid hvilka hospital öfverläkarnes aflöningar med Riksdagens bifall genom särskilda kongl. bref bestämts till 6,000 kronor, syntes den föreslagna aflöningen åt öfverläkaren vid Vadstena hospital och asyl, med beräknade 800 sjukplatser, ej vara för hög. Att öfverläkaren vid Upsala hospital, der sjukplatserna under senare åren ökats till omkring 450, kunnat aflönas med 6,000 kronor, förklarades deraf, att han tillka vore e. o. professor i psykiatri vid Upsala universitet och å dess stat uppbure en lön af 2,500 kronor. Öfverläkaren vid Stockholms hospital, med beräknade 270 sjukplatser, aflönades med endast 4,000

kronor; men detta berodde likaledes derpå, att han såsom tillika e. o. professor i psykiatri vid karolinska institutet å dess stat uppbure en lön af 4,000 kronor med ett ålderstillägg af 500 kronor. Öfverläkaren vid Lunds hospital och asyl, med 354 sjukplatser vid hospitalet och 836 vid asylen, tillsammans nära 1,200 sjukplatser, aflönades med 6,500 kronor såsom öfverläkare vid hospitalet och åtnjöte tillika ett arfvode af 1,200 kronor såsom jemväl öfverläkare vid Lunds och Malnö asyler; dessutom uppbure han såsom lärare för de vid Lunds hospital tjenstgörande medicine kandidaterna af universitetets medel ett arfvode af 1,500 kronor. För öfrigt tjenstgjorde vid Lunds asyl utom öfverläkaren tre andra läkare, under det att öfverläkaren å Vadstena hospital och asyl till sitt biträde finge endast två läkare, till följd hvaraf hans tjenstgöring blefve mera betungande än öfverläkarens vid Lunds asyl. Så snart inom denna asyls område en särskild byggnad till boställshus åt öfverläkaren blifvit uppförd, erfordrades icke vidare den nu med 1,200 kronor utgående hyresersättningen åt öfverläkaren.

At de två biträdande läkare, hvilka redan vore anstälde vid Vadstena hospital och asyl, erfordrades icke någon förhöjd aflöning.

För sysslomannen hade hospitalsdirektionen föreslagit en löneförhöjning af 1,000 kronor, med hänsyn dertill att sysslomannens göromål och ansvar högst väsentligt ökats genom tillkomsten af asylen med utvidgadt jordbruk och betydlig ekonomisk förvaltning. Blefve emellertid ytterligare en bokhållare anställd å sysslomanskontoret, något som medicinalstyrelsen ansåge nödvändigt, kunde sysslomannens aflöning ej behöfva höjas med mera än 800 kronor, då hans aflöning, nu utgörande 3,200 kronor, blefve 200 kronor lägre än den, som utginge till sysslomannen vid Lunds hospital och asyl, der patienterna vore omkring 400 flere än vid Vadstena hospital och asyl.

De genom asylens tillkomst väsentligt ökade kontorsgöromålen kunde omöjligt bestridas endast med tillhjälp af en bokhållare, hvarför utom den nu varande bokhållaren ytterligare en sådan måste anställas med vanlig aflöning af 600 kronor jemte naturaförmåner.

Med afseende dels derpå att hospitalspredikantens åligganden genom asylens tillkomst komme att fördubblas, och dels derpå att stadens af sina tjenstegöromål fullt upptagne prester icke kunde användas såsom hospitalspredikanter, hvadan särskild, väl qualificerad prestman måste anställas, hade hospitalsdirektionen anhållit, att aflöningen till hospitalspredikanten måtte fastställas till 1,400 kronor jemte naturaförmåner i likhet med biträdande läkaren. Då emellertid af denne predikant icke fordrades annat eller mera än af andra hospitalspredikanter, hvilka i regeln aflönades med

800 kronor, utan att svårighet försports att få fullt lämplige sökande, och då vidare intet hinder borde finnas att anskaffa bostad m. m. i Vadstena för hospitalspredikanten, ansåge medicinalstyrelsen, att predikanten vid Vadstena hospital och asyl borde kunna åtnöjas med enahanda aflöning, som helt nyligen, efter Riksdagens hörande, bestämts för hospitalspredikanten i Lund, eller 1,400 kronor utan naturaförmåner.

Den nuvarande predikanten vid Vadstena hospital hade emellertid icke ingått på den genom kongl. brefvet den 5 juni 1885 fastställda löne-
staten för samme tjänsteman af 800 kronors lön jemte bostad, lyse, ved och första klassens kost och hade därför bibehållits vid en förut för honom personligen godkänd aflöning af 1,200 kronor i lön, 200 kronor i hyresersättning, 34 kubikmeter ved samt ersättning för första klassens kost eller tillsammans betydligt mer än hvad som vanligen tillkomme en hospitalspredikant. Fördenskull ansåge medicinalstyrelsen, att den löneförhöjning, som borde tilldelas honom för hans genom asylens tillkomst väsentligen ökade — om ock icke, på sätt hospitalsdirektionen syntes antaga, fördubblade — göromål, kunde begränsas till 400 kronor.

För sekreteraren, hvilken göromål komme att ej obetydligt ökas, föresloge medicinalstyrelsen en löneförhöjning af 200 kronor, hvarigenom samme tjänstemans aflöning komme att uppgå till 1,000 kronor.

Emedan aflöning åt bokhållare, predikant och sekreterare vid hospital ej blifvit af Riksdagen bestämd, men väl anslag för sådant ändamål beviljats, syntes samma anslag böra höjas med nu angifna belopp: för en andre bokhållare 600 kronor, för predikanten 400 kronor och för sekreteraren 200 kronor, tillsammans 1,200 kronor.

På grund af hvad medicinalstyrelsen sålunda anfört hade styrelsen hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes besluta: att Vadstena hospital och asyl skulle förenas till en gemensam anstalt under benämning Vadstena hospital och asyl; att nämnda anstalt skulle förvaltas af en gemensam direktion, med gemensamma tjänstemän och gemensam ekonomi; samt att vid anstalten skulle till vård emottagas sinnessjuka män och kvinnor, hvilka vore berättigade till vård å asyl, och vid behof jemväl botliga sinnessjuka män och kvinnor från Östergötlands och angränsande län.

Derjemte hade medicinalstyrelsen tillstyrkt, att Kongl. Maj:t täcktes, efter inhemtande af Riksdagens bifall, fastställa aflöningsstat för öfverläkare, två biträdande läkare och syssloman vid Vadstena hospital och asyl med de kontanta belopp, som, enligt hvad redan nämnts, för dem ifrågasatts, nemligen för öfverläkaren 7,500 kronor, för de två biträdande läkarne, efter 2,500 kronor för hvardera såsom hittills, 5,000 kronor och för sysslomannen 4,000 kronor, samt dessutom med vissa naturaförmåner af ena-

handa beskaffenhet som de, hvilka för närvarande vore desse tjänstemän tillförsäkrade och derjente för öfverläkaren elektrisk belysning; och skulle för öfverläkaren jemväl kvarstå hans nuvarande skyldighet att, intill dess annorlunda bestämdes, i stället för boställsvåning åtnöjas med en hyresersättning af 1,200 kronor årligen.

Slutligen hade medicinalstyrelsen hemställt, att beträffande tillämpningen af lönestaten de i kongl. brevet den 5 juni 1885 angående aflöning åt tjänstemän vid åtskilliga hospital meddelade bestämmelser och dervid fästade vilkor skulle förklaras lända till efterrättelse, samt att de till arfvoden åt vissa lägre hospitalstjänstemän anvisade anslag måtte förhöjas med 1,200 kronor.

Det vid medicinalstyrelsens skrifvelse fogade förutnämnda förslag af hospitalsdirektionen skilde sig från medicinalstyrelsens väsentligen endast i de af styrelsen angifna fall i fråga om löneförmånerna åt sysslomannen och hospitalspredikanten.

Den redan från början tilltänkta och för närvarande faktiskt, om än blott provisoriskt, anordnade föreningen af hospitalet och asylen i Vadstena syntes departementschefen nu böra, med iakttagande af de utaf medicinalstyrelsen i afseende härå föreslagna bestämmelser, definitivt genomföras. Att dervid en omreglering i viss mån af de nu gällande aflöningsförhållandena för de vid dessa anstalter anstälde tjänstemän vore af behovet påkallad, syntes vara uppenbart, och i fråga härom har departementschefen funnit hvad medicinalstyrelsen föreslagit vara välbetänkt. Dessutom syntes jemväl, på sätt medicinalstyrelsen tillstyrkt, blifva nödigt att vid de förenade anstalterna antaga en andre bokhållare, hvilken borde tillerkännas enahanda aflöningsförmåner, som tillkomme den nu i hospitalets stat upptagne bokhållaren. Vadstena hospital och asyl skulle då i sådant afseende blifva likställda med Lunds hospital och asyl, hvarest nu finnes en andre bokhållare, hvilkens arfvode och naturaförmåner utginge lika med förste bokhållarens. Hvad beträffade den särskilda höjningen tillsvidare af 400 kronor i fråga om den nuvarande predikantens arfvode, så länge denne ej ingått på ny lönestat, vore departementschefen äfven ense med medicinalstyrelsen. Sedan predikanten kommit på ny lönestat, skulle emellertid erfordras 600 kronor till fyllnad af det i hospitalets nuvarande stat för honom upptagna arfvode af 800 kronor.

De af Kongl. Maj:t föreslagna aflöningsförmånerna för öfverläkaren och sysslomannen vid Vadstena hospital och asyl hafva synts utskottet vara väl högt tilltagna i förhållande till de aflöningar, som bestås mot-

svarande tjänstemän vid andra anstalter af detta slag. Vid Lunds hospital och asyl, hvilka tillsammans inrymma 1,200 sjukplatser, uppbär den derstädes anstälde öfverläkaren — förutom särskildt arfvode för undervisning åt medicine kandidater, hvilket vid denna jämförelse icke synes böra tagas i betraktande — en aflöning af 6,500 kronor för hospitalet samt 1,200 kronor för Lunds och Malmö asyls eller sammanlagdt 7,700 kronor; och för sysslomannen vid Lunds hospital och asyl utgår aflöningen med 4,200 kronor. Med afseende härå, och då Vadstena hospital och asyl äro beräknade för 800 patienter, anser utskottet det vara fullt tillräckligt, om öfverläkaren och sysslomannen derstädes aflönas, den förre med 7,000 kronor och den senare med 3,600 kronor. Med dessa förändringar bör enligt utskottets mening den föreslagna aflöningsstaten af Riksdagen godkännas. Beträffande tillämpningen af denna stat synes Riksdagen böra, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, fastställa enahanda bestämmelser, som af 1885 års Riksdag föreskrifvits i fråga om då godkända stater för tjänstemän vid Stockholms m. fl. hospital.

Det af Kongl. Maj:t begärda beloppet å 1,400 kronor för beredande af arfvode åt en andre bokhållare med 600 kronor samt till förhöjning af arfvodena åt predikanten och sekreteraren med 600 kronor till den förre och 200 kronor till den senare har utskottet, som får erinra att, enligt hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, endast 400 kronor komma att utgå såsom förhöjning i den nuvarande predikantens aflöning, så länge denne ej ingått på ny aflöningsstat, funnit böra af Riksdagen beviljas.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då aflöningarna för tjänstemännen jemte erforderliga medel för beredande af de utaf Kongl. Maj:t för dem ifrågasatta naturaförmåner torde böra utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll, hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må godkänna följande aflöningsstat för nedannämnde tjänstemän vid Vadstena hospital och asyl:

öfverläkaren kr. 7,000: —

jemte boställsvåning, ved och elektrisk belysning, dock med skyldighet för öfverläkaren att, intill dess annorlunda bestämmes, i stället för boställsvåning åtnöjas med en hyresersättning af 1,200 kronor årligen;

två biträdande läkare, hvardera 2,500 kronor » 5,000: —

jemte för hvardera bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;

sysslomannen..... kr. 3,600: —
jemte boställsväning och ved;

b) att Riksdagen må, beträffande tillämpningen af denna stat, föreskrifva:

att två tredjedelar af den kontanta aflöningen utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar;

att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, eger utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under vilkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst;

att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner; samt

att öfverläkaren icke må utom hospitalet utöfva enskild praktik mot betalning med undantag af hvad som rörer sinnessjukdomar;

c) att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att lemna arfvode åt, förutom en förste bokhållare, äfven en andre bokhållare vid ifrågavarande anstalter samt bereda höjning i nu utgående arfvoden åt predikanten och sekreteraren vid hospitalet för tjänstgöring vid de förenade anstalterna, Riksdagen må med 1,400 kronor öka det belopp af högst 19,900 kronor, som af Riksdagen åren 1885, 1886, 1893 och 1894 beviljats till arfvoden åt motsvarande tjänstemän vid vissa anstalter för sinnessjuka; samt

d) att Riksdagen må medgifva, att ej mindre nyssberörda belopp, 1,400 kronor, än äfven hvad som erfordras för beredande af förenämnda aflöningsförmåner åt läkarne och sysslomannen vid Vadstena hospital och asyl samt naturaförmåner åt så väl förste som andre

bokhållaren lika med nuvarande bokhållarens må utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Stockholm den 4 maj 1896.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Reservation:

af herrar *C. Lundberg, I. Kerfstedt, A. G. L. Billing, K. Bohnstedt, friherre F. W. von Otter, I. Wijk, G. D. R. Tornerhjelms, E. Fränckel, F. E. Pettersson, C. U. S. Lybeck, T. Nyström* och *S. Tham*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»De förbättrade löneförmåner, som i det nu framlagda förslaget till aflöningsstat för vissa tjänstemän vid Vadstena hospital och asyl upptagits för öfverläkaren och sysslomannen, anser utskottet, med afseende å det ökade arbete och ansvar, som efter asylens öppnande kräfvades af sistnämnda tjänstemän, vara af behovet påkallade; och har utskottet derföre ansett sig böra tillstyrka godkännandet af denna aflöningsstat. Beträffande tillämpningen af densamma synes Riksdagen böra, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, fastställa enahanda bestämmelser, som af 1885 års Riksdag föreskrifvits i fråga om då godkända stater för tjänstemän vid Stockholms m. fl. hospital.

Det af Kongl. Maj:t begärda beloppet å 1,400 kronor för beredande af arfvode åt en andre bokhållare med 600 kronor samt till förhöjning af arfvodena åt predikanten och sekreteraren med 600 kronor till den förre och 200 kronor till den senare har utskottet, som får erinra att, enligt hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, endast 400 kronor komma att utgå såsom förhöjning i den nuvarande predikantens aflöning, så länge denne ej ingått på ny aflöningsstat, funnit böra af Riksdagen beviljas.

Med anledning häraf, och då aflöningarne för tjänstemännen jemte erforderliga medel för beredande af de utaf Kongl. Maj:t för dem ifråga-

satta naturaförmåner torde böra utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll, hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må godkänna följande aflöningsstat för nedannämnde tjänstemän vid Vadstena hospital och asyl:

öfverläkaren kr. 7,500: —

jemte boställsvåning, ved och elektrisk belysning, dock med skyldighet för öfverläkaren att, intill dess annorlunda bestämmes, i stället för boställsvåning åtnöjas med en hyresersättning af 1,200 kronor årligen;

två biträdande läkare, hvardera 2,500 kronor, » 5,000: —

jemte för hvardera bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;

sysslomannen » 4,000: —

jemte boställsvåning och ved;

b) att Riksdagen må, beträffande tillämpningen af denna stat, föreskrifva:

att två tredjedelar af den kontanta aflöningen utgör lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar;

att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, eger att utöfver den i staten bestända aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under vilkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst;

att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner; samt

att öfverläkaren icke må utom hospitalet utöfva enskild praktik mot betalning med undantag af hvad som rörer sinnessjukdomar;

c) att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att lemna arfvode åt, förutom en förste bokhållare, äfven en andre bokhållare vid ifrågavarande anstalter samt

bereda höjning i nu utgående arfvoden åt predikanten och sekreteraren vid hospitalet för tjenstgöring vid de förenade anstalterna, Riksdagen må med 1,400 kronor öka det belopp af högst 19,900 kronor, som af Riksdagen åren 1885, 1886, 1893 och 1894 beviljats till arfvoden åt motsvarande tjenstemän vid vissa anstalter för sinnessjuka; samt

d) att Riksdagen må medgifva, att ej mindre nyssberörda belopp, 1,400 kronor, än afven hvad som erfordras för beredande af förenämnda aflöningsförmåner åt läkarne och sysslomannen vid Vadstena hospital och asyl samt naturaförmåner åt så väl förste som andre bokhållaren lika med nuvarande bokhållarens må utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll.»